

FRIHET ÄR INTE ATT SLIPPA, DET ÄR ATT KUNNA

ANNA BACKMAN BISTER

VÄLKOMNA

KMH

Om mig:

Anna Backman Bister

Elev i musikskola i 12 år. Blockflöjt, piano, sång, kör, musikteori, orkester.

Leg lärare i musik och svenska sedan 2000

Arbetat 9 år på estetiska programmet i Roslagen

Arbetat 6 år på grundskolan, Stockholmsförort & Roslagen

Arbetat 3,5 år på grundsärskolan Eskilstuna, ett år på resursskola i Uppsala och ett år på anpassad grundskola i Stockholm

Disputerat 2014 i musikpedagogik om anpassningar i ensemble

Delar min tid som lektor på Kungl. Musikhögskolan med arbete som musiklärare i anpassad grundskola + SMI och konsult

Lett fortbildning i många kulturskolor

Utbildad speciallärare inriktning utvecklingsstörning

Mamma till tre plus familjehem

Stor erfarenhet av arbete framförallt med elever som "inte passar in", som har olika diagnoser eller "skolsvårigheter"....

11.00-11.45 Föreläsning & workshop

11.45 Samtal!

OM ELEVEN
INTE PASSAR
I "BOXEN" ?

Hur enkelt
kan man
arrangera?

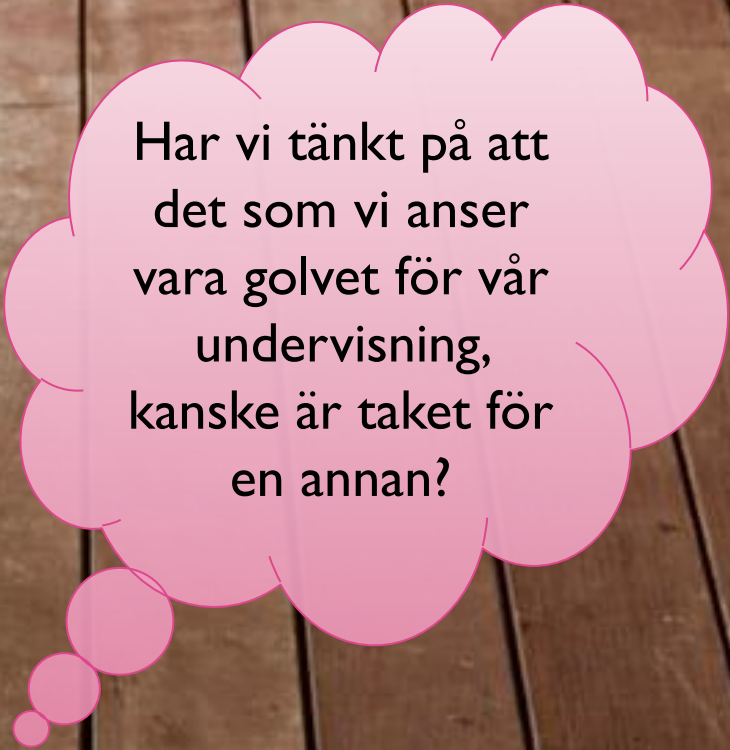
Vad innebär det
att musicera i
ensembleform?

INFALL

Man dansar där uppe — klarvaket
är huset fast klockan är tolv.

Då slår det mej plötsligt att taket,
mitt tak, är en annans golv.

(Infall, av Nils Ferlin, ur diktsamlingen Barfotabarn, 1933)

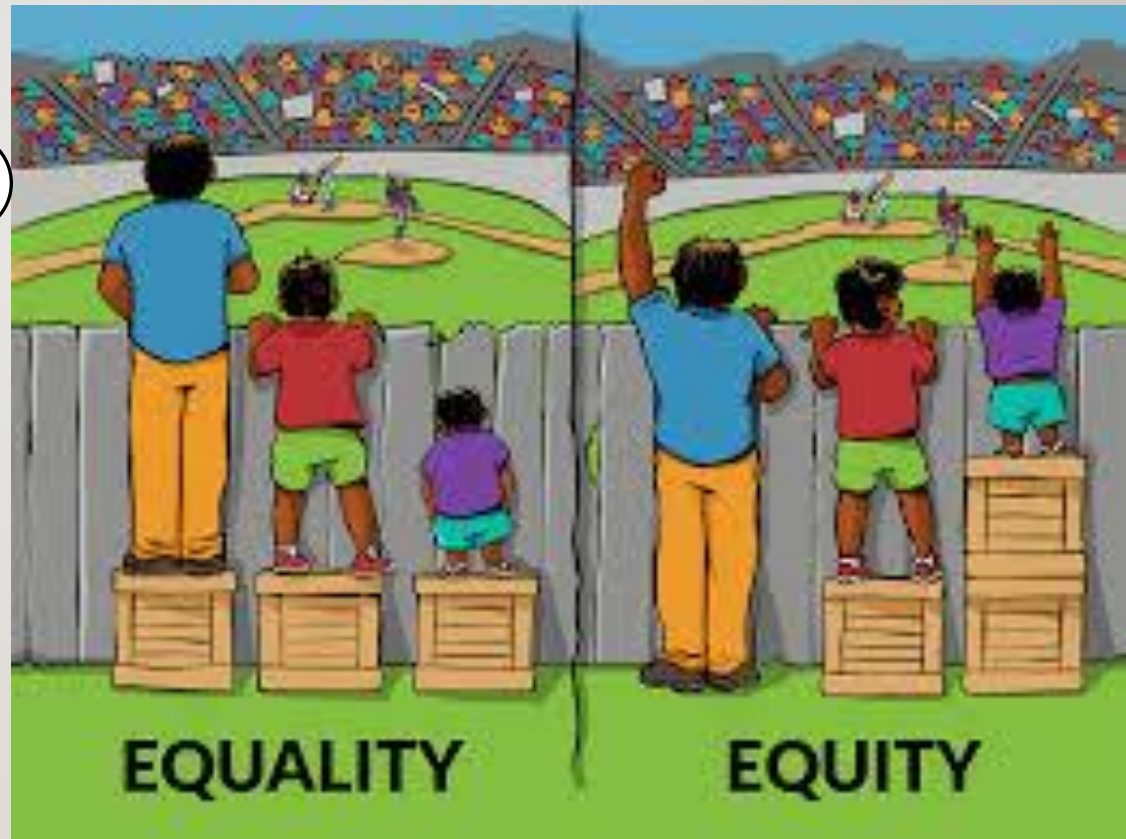

Har vi tänkt på att
det som vi anser
vara golvet för vår
undervisning,
kanske är taket för
en annan?

Vad eller Vem?

Vad kan eleven ?

Normerna för likvärdigheten anges genom de nationella målen. En likvärdig utbildning innebär inte att undervisningen ska utformas på samma sätt överallt eller att skolans resurser ska fördelas lika. Hänsyn ska tas till elevernas olika förutsättningar och behov. Det finns också olika vägar att nå målet. Lgr22, Lgyan22

VILKA SVÅRIGHETER OCH DIAGNOSER KAN DET FINNAS HOS VÅRA ELEVER?

Skriv här:

Autism, Språkstörning, ADD, ADHD, Toruettes, OCD,
trötthetssyndrom, selektiv mutism, kravkänslighet,
hemsituation, sensorisk fobi, ljudkänslighet, social fobi,
hörselnedsättning, rörelsehinder, blyghet, kortväxt,
dyslexi, dyskalkyli, uttagerande, prestationsångst,
generaliserad ångest, stress, PTSD,

GRUNDLÄGGANDE FUNKTIONSFÖRMÅGOR SOM UTVECKLAS HOS UNGDOMAR

Perception

Tal och språk

Motorik

Uppmärksamhet

Aktivitetsreglering

Impulskontroll

Känsloreglering

Socialt samspel

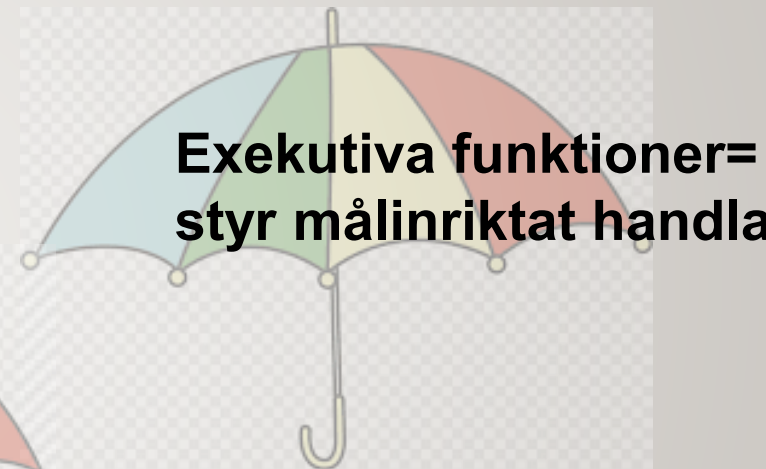
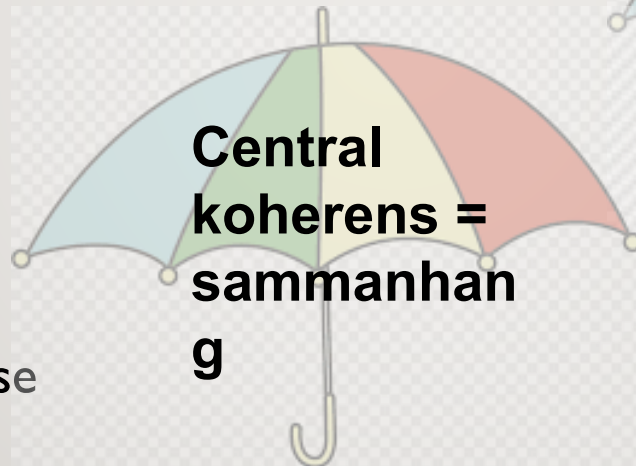
Mentalisering

Arbetsminne

Sammanhangsförståelse

Inläarning

Självstyrning

God undervisning
karakteriseras av att
den är organiserad,
planerad och
reflekterande

HUR KAN MAN GÖRA DA?

- ✓ Se individen – inte problemet
- ✓ Arbeta med TYDLIGGÖRANDE PEDAGOGIK
- ✓ Bygg utifrån det som funkar, inte det som är svårt! – salutogent tänkande
- ✓ Börja enkelt, och bygg på, inte tvärtom
- ✓ Använd leken som redskap, funkar i alla åldrar, det är bara sättet vi leker som ändras
- ✓ Använd skiftande verktyg för lärande
- ✓ Detta är Kevin, inte hans diagnos. Du kan inte bygga en relation med diagnosen.
- ✓ Detta hjälper ALLA
- ✓ Vygotskij ex, Piaget
- ✓ Det är mycket tyngre för själv-känslan att tvingas ”levla ner”.
- ✓ Vi lär genom lek
- ✓ olika sinnen för olika perception, gärna i kombination, olika slags notation, osv

NYCKELFRÅGOR INOM TYDLIGGÖRANDE PEDAGOGIK

Varför ska jag göra det?

Vad ska jag göra?

Var ska jag vara?

Med vem ska jag vara?

När ska jag göra det?

Hur ska jag göra det?

Hur länge ska jag göra det?

Hur mycket ska jag göra?

Vad händer sedan?

HJÄLP ELEVEN ATT BEHÅLLA SINA ENERGIENHETER

Rörigt rum

Vad ska göras?

Oklart
schema

Notation som inte passer eleven

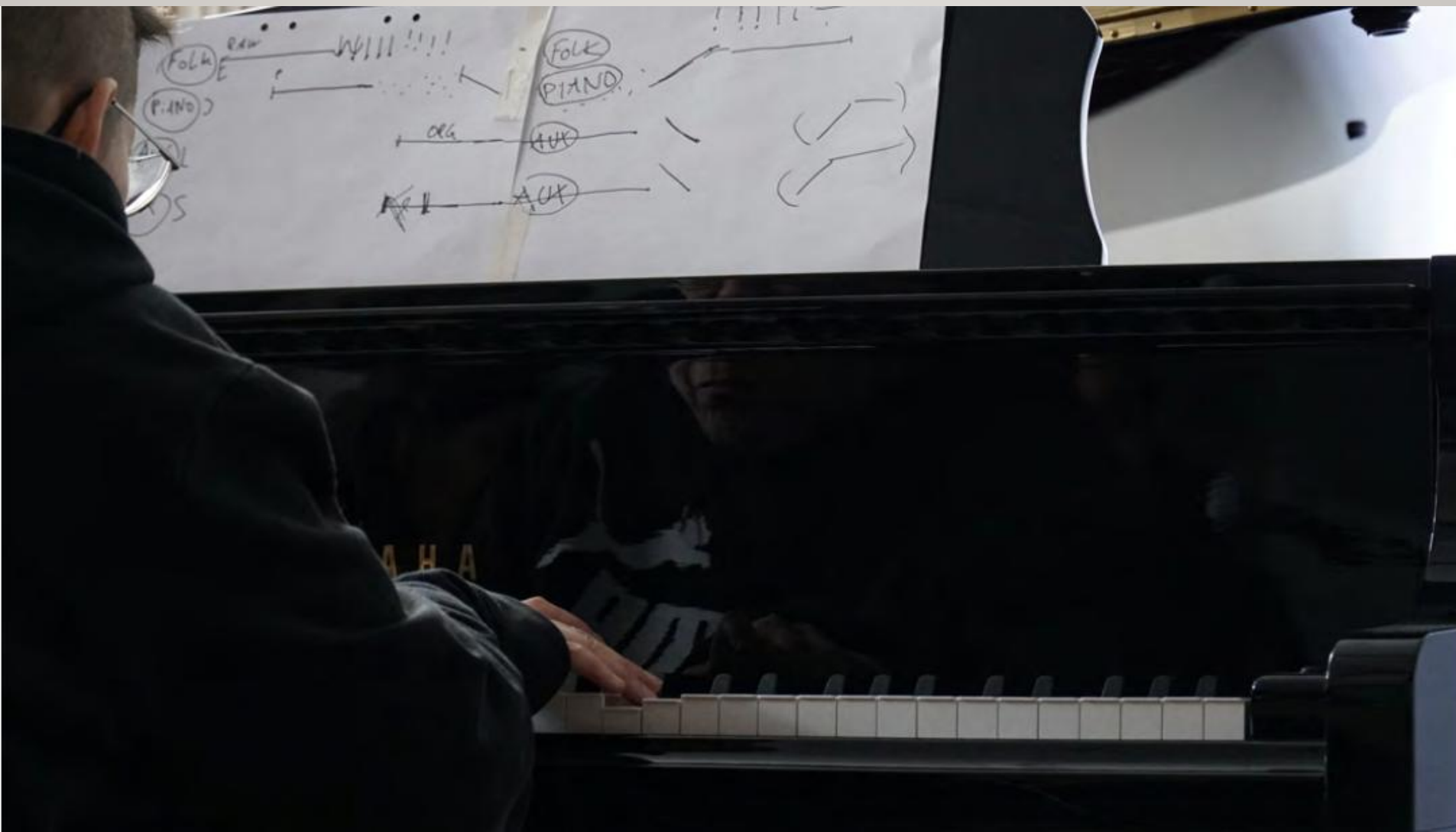
Störande sinnesintryck

OLIKA SÄTT ATT DELTA OCH NOTERA

The Inclusive Co-creative
ensemble

INSTRUKTIONSBOKEN (MISS LI)

Kompmodell

Låten bygger på en rundgång på ackorden C, F, dm och G. Det betyder att de ackorden går runt, runt i samma ordning hela tiden.

/CCCC

/CCCC

/FFFF

/FFFF /

/d d d d

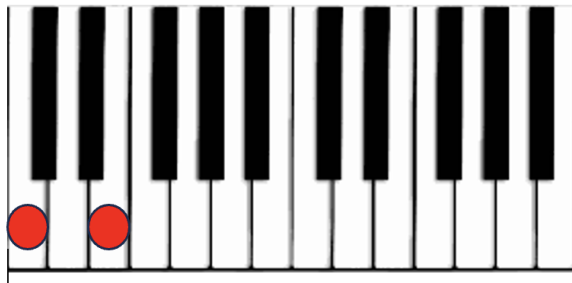
/d d d d

/GGGG

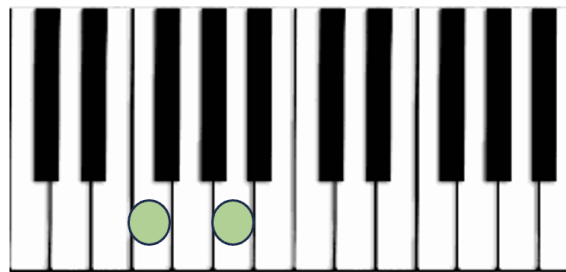
/GGGG/

INSTRUKTIONSBOKEN (MISS LI)

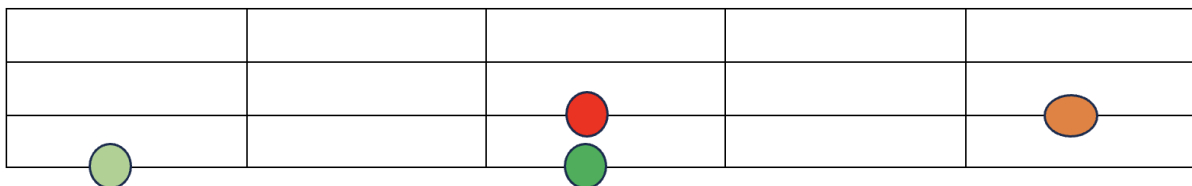
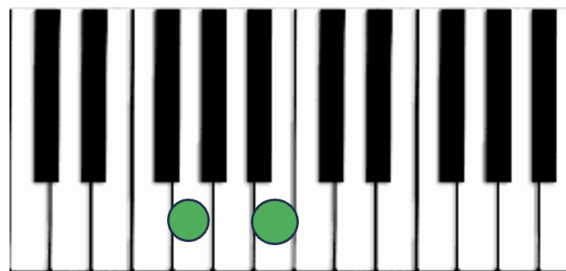
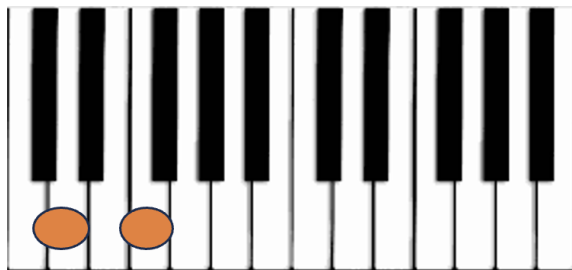
INSTRUKTIONSBOKEN

dm

G

F

C

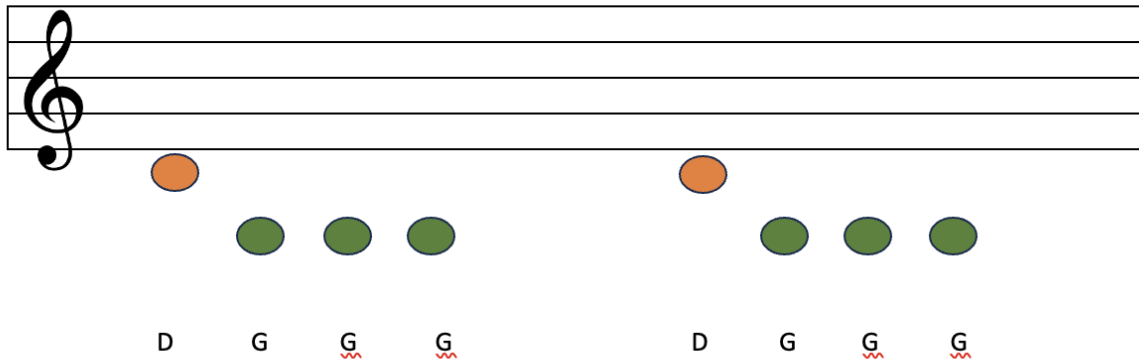
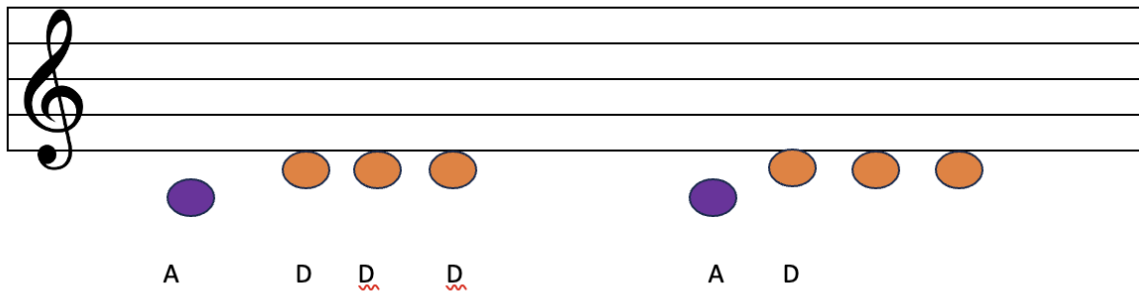
dm

YOU NEED TO CALM DOWN (TAYLOR SWIFT)

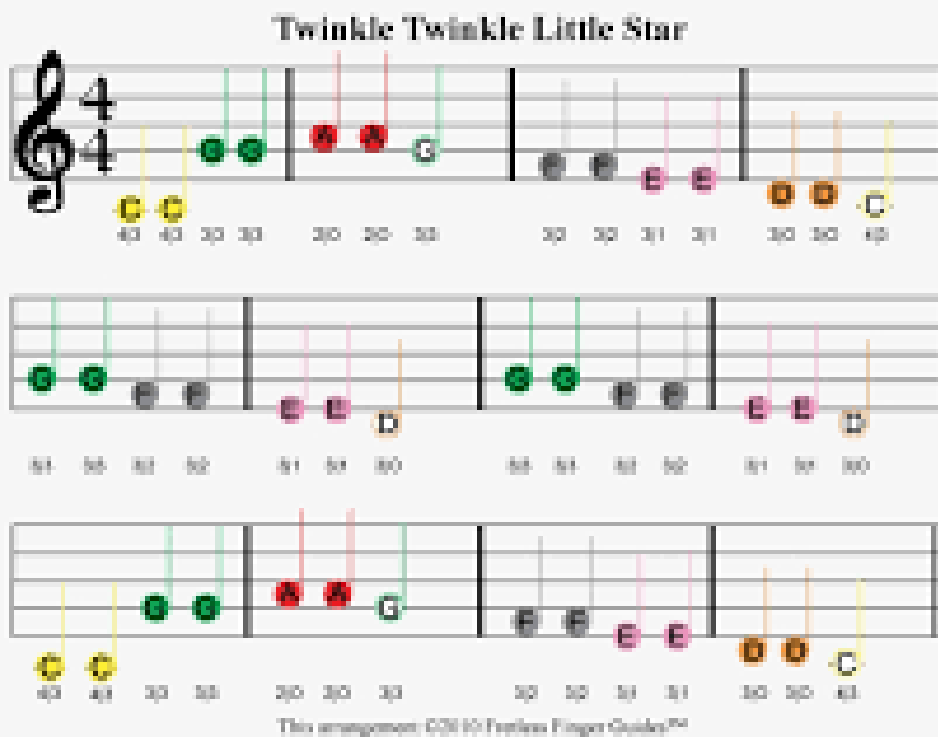
YOU NEED...

Kompmodell

Stämman och basgång i verserna och bridgen:

FÄRGKODAT – BOOMWHACKERS FÄRGER

Det finns en
plug-in med
boomwhacker
färger till
Sibelius.

HANDBELLS & DESKBELLS

Blinka lilla deskbells

auld lang syne (barn)

 MA	 RY	 HAD	 A
 LI	 TLE	 LAMB	
 LI	 TLE	 LAMB	
 LI	 TLE	 LAMB	

MEN DET FINNS TVÅ FÄRGSYSTEM! (TRE EGENTLIGEN)

- *Regnbågssystemet*
(Boomwhackers)
- *Bunnes färgsystem*
(bygelgitarr)
- Resonaaris system
Figurenotes (mer
avancerat och
förbereder för noter)

FIGURENOTES®

What is Figurenotes?

SPECIALINSTRUMENT – BYGELGITARR

KLAFFGITARR

Men tänk generellt på vikten av
våra föreställningar om hur ett
instrument ska se ut och fungera
(Bell, 2104, Guitars have disabilities)

BOOMWHACKERS

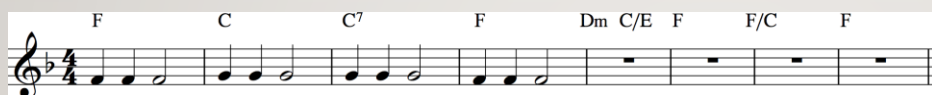

- [Boomwhackers how to play](#)
- [Popcorn](#)
- [Vaiana](#)
- (Musication)
- [Pink panther](#)

ATT MEDVERKA TILL MUSIK –
PUKSLAGSSYMFONIN

FÖRENKLINGAR & FÖRSVÅRNINGAR/MUSICERANDE

Jag trodde änglarna fanns, stämma, två toner

Enkla stämmor – lätt att ordna om man har koll på harmoniken. Om du gör det till en vana att göra stämmor i olika svårighetsgrader, blir det normalt.

... och då blir det också helt naturligt att skriva lite svåra stämmor till den som behöver det

Fan vad bra med Jakob Karlberg

Vers 1

C G
Här står jag oroligt och pendlar mellan ja o nej
F
Om ja var sju så skulle jag ha frågat chans på dig
C G
Mitt mod försvann med åren hur ska jag nu gå fram hur
F
Ska jag ge mitt nummer, för och efternamn

Brygga

Dm C/E
När jag känner mig naken
F G
Du gör mig galen,
Dm C/E F
känner mig naken

Refräng

C
Fan va bra, står på stationen där är du ska du hem
F
Fan va bra, är det för sent att kriga kvart över fem
Dm C/E
Fan va bra, att du ser att jag står här och ler
F G
Ska vi vara ikväll

C
Fan va bra, i stegen fram slår hjärtat tvåhundra fem
F
Här är jag, en galen själ som vill till hundra procent
Dm C/E F
Ska vi dra härifrån, bara chansa och se hur det går

Fan va bra

Fan va bra – Boomwhackers

Refräng

Fan va bra – Boomwhackers

Fan va bra – Boonmwhackers

Fan va bra Percussion

Vers

Spelas 4 gånger

Puka

Handklapp

Handklapp 2

Brygga

Spelas 3 gånger

Puka

Handklapp

Handklapp 2

Räkna högt!

1 2 3 4

1 2 3

Puka

Handklapp

Handklapp 2

Fan va bra!

2

Refräng

Spela allt x2

Puka

Handklapp

Handklapp 2

Fan va bra!

Puka

Handklapp

Handklapp 2

Puka

Handklapp

Handklapp 2

THEOZ- HET – KLANGSPEL

[HTTPS://YOUTU.BE/3YPD7CKWH0A](https://youtu.be/3YPD7CKWH0A)

Sen kan man
välja hur man
spelar varje takt

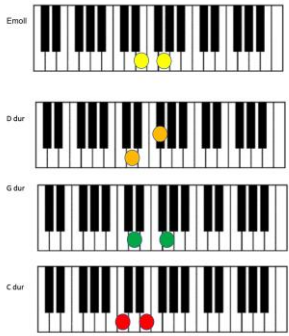
Plocka fram något
du kan spela på;
dm, Bb, F och C
eller
grundtonerna i
dessa ackord

Låten är en
enkel
rundgång på
dess ackord, 1
takt per ackord

KMH

BROAR MELLAN PRAKTIKER (ÖAR)

Kommodell keyboard ref:ins:

Emol

D dur

G dur

C dur

/EEt /DD it/GG it /CC it /

Ode to Joy

for 8-note Handbells and Boomwhackers®

Bells used: C D E F G B C*
Tubes used: C D E F G B C*
C* is high C, one octave above middle C

Music by Ludwig van Beethoven
Arrangement by Sharon Wilson

Handbells

Boomwhackers®

HB

BW

HB

BW

Arrangement Copyright © 2017 Sharon Wilson
Boomwhackers® is a registered trademark of Rhythm Band Instruments, LLC, Fort Worth, TX
Handbells and Boomwhackers®

page 1 of 3

Ode to Joy

Ludwig van Beethoven

The Edmark Company © 2000 Music for All Children Inc.
All Rights Reserved

A young girl with dark skin and curly hair is peeking from behind a red door. She is looking out into a bright, arched hallway with white walls and a polished floor. The hallway has a series of arches receding into the distance. The girl's hand is visible, holding the edge of the door.

Perifert deltagande

The background of the slide is a photograph of a pile of wool and rope on a wooden floor. The wool is in various shades of brown, tan, and white, and the rope is thick and white. The wooden floor is made of light-colored planks. The text is overlaid on the wool pile.

SALUTOGENT TÄNKANDE

På upptäcktsfärd efter det som fungerar! Bygg på det!

SENASTE FORSKNINGEN OM MUSIK I ANPASSAD GRUNDSKOLA:

Exempelvis:
Spela enstaka toner
Spela sånger vi redan kan

Förenklingar

Exempelvis:
Stämma om gitarrer
Klangspel i pentaskala

Reduktiv

Generativ

Backman Bister et al., 2025

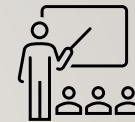
TIPS OM KURSER PÅ SMI

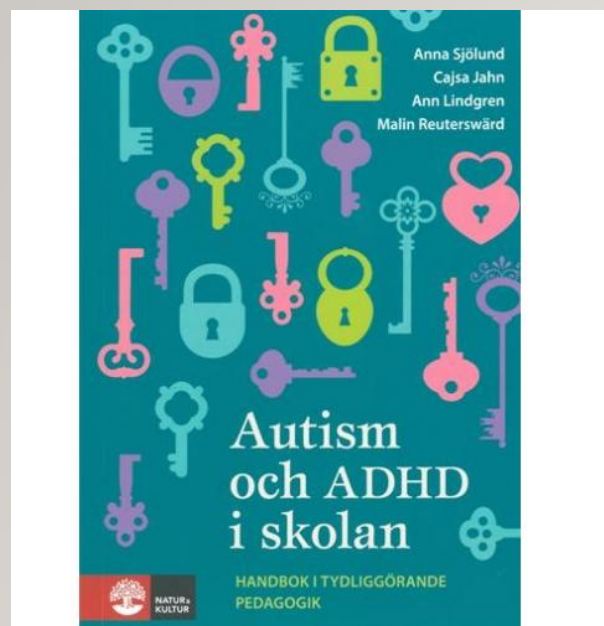
Inkluderande musikdidaktik 5 HP (vårtermin)

<http://www.smi.se/utbildningar/fristaende-kurser/ink-musikdidaktik.html>

Specialpedagogik och inkludering i kulturskolan 15 hp Tio fredagar under ett läsår

<http://www.smi.se/utbildningar/fristaende-kurser/specialpedagogik-och-inkludering-i-kulturskolan.html>

BOKTIPS!

ATT STÖDJA ELEVERS LÄRANDE I MUSIK

REFERENSER

Noteringen av *Fan vad bra* är gjord av studenter vid KMH våren 2021.

Aspelin, J. (Red). (2013). *Relationell specialpedagogik – i teori och praktik*. Kristianstad University Press.

Backman Bister, A. (2014). *Spelets regler: en studie av ensembleundervisning i klass*. [Doktorsavhandling] Stockholms universitet/Kungl. Musikhögskolan.

Bell, A. P. (2014). Guitars have disabilities: exploring guitar adaptations for an adolescent with Down syndrome. *British Journal of Music Education*, 31(3), 343–357. <https://doi.org/10.1017/S026505171400028X>

Bruner, J. (2002). *Kulturens väv. Utbildning i kulturpsykologisk belysning*. (Sten Andersson, övers.). Daidalos. (Originalarbete publicerat 1996).

Cole, M. (1996). *Cultural Psychology. A Once and Future Discipline*. Harvard University Press.

Dewey, J. (1934). *Art as Experience*. G.P. Putman's Sons.

Dewey, J. (2004). Mitt pedagogiska credo. I *Individ, skola och samhälle*. Utbildningsfilosofiska texter i urval av Sven Hartman, Ulf P. Lundgren & Ros Mari Hartman. Natur och Kultur, s. 45-56. (Originalarbete publicerat 1897).

Dewey, J. (2004). Skolan och samhället. I *Individ, skola och samhälle*. Utbildningsfilosofiska texter i urval av Sven Hartman, Ulf P. Lundgren & Ros Mari Hartman. Natur och Kultur, s. 57-105. (Originalarbete publicerat 1897).

Hartman, S, Lundgren, U. P. och Hartman, R.M. (2004). *John Dewey. Individ, skola och samhälle*. Natur och Kultur.

Håkansson, J. & Sundberg, D. (2020). *Utmärkt undervisning: framgångsfaktorer i svensk och internationell belysning*. (Andra utgåvan). Natur & Kultur.

Lave, J & Wenger, E. (1991). *Situated Learning. Legitimate Peripheral Participation*. Cambridge University Press.

Lindqvist, G. (Red.). (1999) *Vygotskij och skolan. Texter ur Lev Vygotskij's pedagogisk psykologi kommenterade som historia och aktualitet*.

Rosenqvist, J. (2013). Relationell dynamik – ett försök till analys av skola i förändring. I Aspelin, J. (Red.). *Relationell specialpedagogik – i teori och praktik* (s. 27-41). Kristianstad University Press.

Sjölund, A., Jahn, C., Lindgren, A. & Reuterswärd, M. (2017). *Autism och ADHD i skolan: handbok i tydliggörande pedagogik*. (Första utgåvan). Stockholm: Natur & Kultur.

Skolforskningsinstitutet (2023). *Att stödja elevers lärande i musik: undervisning i grund- och gymnasieskolan*. Skolforskningsinstitutet.

Tholin, J. (2008). Jag kan som du frågar. I Rostvall, A-L. & Selander, S. (Red.). *Design för lärande*. (s. 96-107). Norstedts.

Von Wright, M. (2000). Vad eller vem? *En pedagogisk rekonstruktion av G H Meads teori om människors intersubjektivitet*. [Doktorsavhandling]. Daidalos.

Vygotskij, L.S. (1995). *Fantasi och kreativitet i barndomen*. (Öberg Lindsten, K, övers.). Daidalos förlag (Originalarbete publicerat 1930).

Vygotskij, L.S. (1978). *Mind in Society. The Development of Higher Psychological Processes*. (A. R. Luria, transl., M. Lopez-Morillas, transl.). Harvard University Press. (Original works published in 1930 and 1935).

Vygotsky, L.S. (2006). *Educational Psychology*. (Robert Silverman, transl.). Pentagon Press. (Originally published as lectures by Vygotskij at Gomel's teacher college between 1921 and 1923).

Wells, G. (1999a). *Dialogic Inquiry. Toward a Sociocultural Practice and Theory of Education*. Cambridge University Press.

Wells, G. (1999b). Dialogic Inquiry in Education: Building on the Legacy of Vygotsky. In C.D. Lee & P. Smagorinsky (Red.) *Vygotskian Perspectives on Literacy Research*. Constructing Meaning through Collaborative Inquiry. (p. 51-85). Cambridge University Press.

Wertsch, J. (1985). *Vygotsky and the Social Formation of Mind*. Harvard University Press.

Åsenlöf, Z. (20 nov 2022). *The Inclusive Co-creative Ensemble. A close-up study of ShareMusic's methodological development work with inclusive ensembles, focused on the methods of composer Karen Power*.
<https://www.sharemusic.se/resurser-och-inspiration/bok-publicerad>